بێدەنگی لەو فڕۆکەوانانەی.. هەڵەبجەیان کیمیابارانکرد تاوانە!!

هەینی 29.9.2006

دەرسیم دیبەگەیی

Darsim2006@hotmail.com

لەمێژە خاکی کوردستان کێڵگەی تاقیکردنەوەی تاوانەکانی دوژمنانەو، جەستەی گەلی کوردیش مکۆی ئێشو ئازارەکانیانە. یەکێ لەتاوانە هەرە گەورەو ترسناکەکانی جیهان کە بەدەستووری بڕیارەکانی یاسای نێودەولەتی قەدەغەکراوە بەکارهێنانی کیمیاو، بۆمبو چەکە کۆکوژیەکانە. بەلام کورد قوربانی ئەم دووتاوانەو تاوانە جۆراوجۆرەکانی ترە، سەدام حوسێن پاڵەوانی وێرانکردنی کوردستانو قەلاچۆکردنی کوردستانییەکانە، چەندان جارو لەچەندان ناوچەو مەڵبەندی کوردستان بەبێ سڵەمینەوە چەکی کیمیاوی بەکارهێنا، کوردی دووچاری هەڕەشەی لەناوبردن کرد!!

دیارە گرتنی سەدام بەتەنێ پاساو نیە بۆ وازهێنانو فەرامۆشکردنی ئەو بکوژانەی کە بەشداربوون لەو تاوانە گەورانە. کیمیابارانکردنی هەڵەبجە گەورەترینو زیندووترین تاوانی سەدامو ئەنجامدەرانیەتی. ئەمەش سەلمێندراوە بەدەقی قسەکانی وەفیق سامەرایی کە لە لاپەرە (104)ی پەرتووکەکەیدا – حطام البوابة الشرقية – دا دەڵێت: (ڕۆژی 16.3.1988، پەنجا فڕۆکەی ئێراقی هەریەکەو چوار بۆمبی کیمیاوی 500 کیلۆگرامی فڕێدایە سەر شاری هەڵەبجە).

هەروەها سەرەکسوپای ئێراقی ڕاکردووی ئەو سەردەم (نەزار عەبدولکەریم ئەلخەزرەجی) کە لەدیمانەیەکی کەناڵی - ئێم. بی. سی - بەرنامەی گفتوگۆی هەفتە (حوارالاسبوع) لە 10.11.2001دا بەکورتی دەڵێ: (فەریق کامیل ساجید، فەرماندەی فەیلەقی یەک، بە تەلەفۆن پێیراگەیاندم کۆمەڵێک فڕۆکە هەڵەبجەیان کیمیابارانکرد. پرسیم فڕۆکەکان ئێراقی بوون؟ گووتی: بەڵێ فڕۆکەکانی خۆمان بوون)!!.

تاریق حەنا عەزیزی جێگری دیکتاتۆرو وەزیری دەرەوەی ئێراق، لە وەڵامی پرسیارێکی ژمارەیەک لە سیناتۆرانی ئەمریکیدا گوتی :- (بەڵێ بەدڵنیایی ئێمە چەکی کیمیاویمان لەدژی ئەو خەڵکە دواکەوتووانە بەکارهێناوە. ئەگەر چەکی ئەتۆمیشمان هەبوایە لە دژیان بەکارمان دەهێنا).

ڕۆژنامەی کوردستانی نوێ لە ژمارە (3320)ی 16.3.2004دا ناوی (10) فڕۆکەوان لە ئەنجامدەرانی تاوانی کیمیابارانکردنی هەڵەبجە بەم شێوەیە ئاشکرا دەکات:-

1. عەقیدی فڕۆکەوان کەمال نوری فەتاح – دانیشتووی بەغدا.
2. عەقیدی فڕۆکەوان ناسر عۆدە ئەلوادعی – دانیشتووی بەغدا.
3. عەقیدی فڕۆکەوان ئەیاد عەبدولجەبار ئەلهاشمی – دانیشتووی کوت.

4. عەقیدی فڕۆکەوان سامر عەبدوڵلا نەسری – دانیشتووی بەغدا.
5. عەقیدی فڕۆکەوان نافیع عومران ئەلتکریتی – دانیشتووی تکریت.
6. عەقیدی فڕۆکەوان عەممار عەبدولخالق محەمەد ئەلدبونی – دانیشتووی موسڵ.
7. عەقیدی فڕۆکەوان عەبدولوەهاب عەبدولڕەزاق ئەلحەدیسی – دانیشتووی دیالە.
8. عەمیدی فڕۆکەوان سەلاحەدین زێدان ئەلعانی – دانیشتووی ڕومادی.
9. موقەددەمی فڕۆکەوان موحەمەد عەلی ئەلدوری – دانیشتووی سامەڕا.
10. فڕۆکەوان حەسەن عەبدولمەجید ئەلتکریتی – دانیشتووی تکریت.

کەچی هەفتەنامەی ئەلموئتەمەر، ژمارە (270)ی مانگی سێپتێمبەری 2001، ناوی چوار لە ئەنجامدەرانی ئەو کیمیابارانەی ئاشکرا کردووە کە لە لیستی سەرەوە ژمارەکانیان (5،6،7،8)ن.

من کە دنەی مەرگەساتو کارەساتی ئەو ڕۆژە ڕەشەی هەڵەبجە دەدەم، نە بۆ ئەوەمە کە برینی نەتەوەکەمی پێبکولێنمەوە وە نە بۆ ئەوەشمە سەوداو سازشو بازرگانی پێوە بکەم!!! وەک لەلایەن هەندێ لایەنو هەندێ کەس پێیکراوەو پێیدەکرێت!!! بەڵکو ئەوە لەبەرچاو دەگرم کە گەلەکەم ئەو گەلەی، سەرباری ئەم زەمینە ڕەخساوەی ئەمرۆ ئینجا گەلێک لەمافە بنچینەییەکانی تێچوڵاندراوەو تێدەچۆلێندرێت، پەردە پۆشکراوە، کە زۆربەی هۆکارەکانیش دەگەڕێنەوە بۆ (منمنۆکێی) ڕامیارییەتی پارتایەتی کوردیو سەرانی کوردستانی!!

ئەمرۆ ڕۆژی ترسانو خۆ لە گێلیدان نەماوە!! چونکە هەتا بە گروپەکانی کورد ڕادەگات تێکڕای گروپەکانی ئێراقی (ئەگەر ڕاست بکەنو تەنیا قسە نەبێت) کەلە قادیکە (مەیدان)ی، ئەمڕۆی ئێراق دەنگیان هەیە، کۆکن لەسەر سڕینەوەی هەموو ئەو ڕەفتارو کردارانەی دوێنێی ڕژێمی دیکتاتۆر پیادەی کردبوو، هەمووی بانگێشەی ئەوە دەکەن کە تاوانکاران بخرێنە بەردەم دادگای گەل. گروپە ڕامیارییەکانی کوردیش لەهەموو کاتێکی تێپەڕیوو، پتر دەنگو ڕەنگیان هەیەو، قسەو کردەوە ڕۆیشتووترن. لێ مخابن لەکاتێکا لایەنێکی سەرەکین بۆ بە ئاکام گەیاندنی ئەم کارە پیرۆزانە، وەک لەدەرەوەی بازنەی کێشەکاندابن ڕەفتار دەکەن!! دەمڕاستەکان هەرهێندە مامەڵە بە تاوتوێکردنی دادگاییکردنی تاوانکاران دەکەن، کە پێتەرازووی ململانێی خۆبەخۆیی پێ یەکسان بکەن!! یان پێی فێڵ لێکتری بکەن، ئەمیان خەلکانێک دەلاوێنێتەوە کە دەستی سوورە بە خوێنی کورد، ئەویتریان بۆ ئەوەی گۆڵی لێنەکرێ، هانا دەباتە بەر کارێکیتر کە کێشەی کوردی پێتووشی زیانێکی گەورە دەبێ. ئەوا ساڵو چەند مانگێک (ئێستا 3 ساڵو نیو) تێپەڕیوە بەسەر ڕمانی تەلاری دیکتاتۆریەت کە دڕندەترین دوژمنی سەرسەختی گەلی کوردستان بوو، هەروەها لەخۆرهەلاتی ناوەڕاستدا وێنەی نەبووە!! کەچی تائێستا هیچ هەوڵێکی بەرچاو نەدراوە بۆ لێپێچینەوەو، لێپرسینەوەو لێکۆڵینەوە بەرانبەر ئەنجامدەرانی تاوانەکانی ئەنفالو کیمیابارانکردنی هەڵەبجەی شەهید.

لەجیاتی ئەوەی دەبوو گەرماوگەرم، لەچرکەساتی ڕوخاندنی ڕژێم ئەم ئەرکە نیشتمانییانە بخرێنە هەرە پێشەوەی خشتەی بەرنامە هەنووکەییەکان، مخابن (فەرهوودکردنو کارە لاوەکییەکان) نەک هەر شوێنی کارە پیرۆزەکانی گرتەوە، بەڵکو (منمنۆکێ)!! چەندین ناوچەو دوو شاری هەرە دێرینی کوردی دۆڕاند. کەرکوک (نۆزا یان ئارابخا)... کە بۆ

یەکەمجار، گۆتییەکان کردیانە پێتەختی خۆیان.. هەتا هاتنی عوسمانیەکان – 100% ی کورد بوون.. لەبەر ململانێ و بێهەلوێستی کوردانە، ئەوا خەریکە لە کەلێنی پەنجان بەردەبنەوەو خەڵکانیتر لێمان کراون بە کەڵەگاو، بەفیتی ململانێ یەکسانن لەهەموو بوارەکانی شار!! ئەو ململانێیە بەرتەسکەی پارتایەتیە وا خەریکە دروشمەکانی (کەرکوک دڵی کوردستانەو) (کەرکوک قودسی کوردستانە)!! لەبیر گەلی کورد دەبەنەوە. ئەو دوو دروشمەی هەزاران کورد خۆی لە پێناودا بەختکرد. ئەو کەرکوکەی کە لە مێشکی هیچ کوردێدا نەبوو، رۆژێ دادێ بەدەستی دەمڕاستانی خۆمان بەئاسانی پێشکەشی میوانانی دەکەن!!!

دووەم شاری کورد شاری (نین= نوون ئاوا) کە کوردی شەبەک کاتی خۆی دروستی کردووە، کەچی بەم دواییە سیاسەتی عارەبی ئێراقی، بۆ تێبزرکردنی راستیو بۆ بەعارەبکردنی ناوی ئەو شارەی گۆڕیو کردی بە موسڵ. (نین ئاوا= نوون ئاوا) واتا شاری یان گوندی – نون – پێغەمبەر. ئەو نوون پێغەمبەرە کوردەی کە قورئانیش ئاماژەی پێکردوە لە سورەتی الانبیاء- ئایەتی ژمارە 87 وە 88.

ئەم شوێنە چ وەک جوگرافیای کوردستان چ وەک خەڵکەکە هەموو لەهەمووی کوردستانو کوردنشین بوە، بۆ نموونە: (لیسترنج. کەی) کە لە پەرتووکی (بلدان الخلافه الشرقیه)دا لەلاپەڕە (88)دا ئاماژەی پێکردووە دەڵێ: (تا سەدەی چوارەمی کۆچی (دەیەمی زایینی)، دانیشتوانی شاری موسڵ، پاکەو پاکی کورد بوینە). پاشان بەهۆی ئەو کۆچو کۆچبارییەی کە هەر لەسەرەتاوە پیشەی کورد بووە کۆچی زستانەو هاوینە بکەن (رحلة الشتاء والصيف)، بەدرەنگەوە چەند هۆزێکی عەرەبی بیابانی شام مرخیان لەشوێنەکە خۆشکردو، دوای نەخشەیەکی دارێژراو ئەم شارەیان داگیرکرد لەوکاتەی کە شار چۆڵکرابوو).

پرۆفیسۆر دکتۆر رادۆڤان پاڤیچ، مامۆستای مێژوو لەیەکێ لە زانکۆکانی یۆگۆسلافیای کۆن، لە پەرتووکی "جوڵانەوەی رزگاریخوازانەی کورد لەخەباتیدا بۆ سەربەخۆیی نەتەوایەتیو سیاسی"دا لە وەرگێڕانی مەحمودی مەلا عزەت، باسی ئەوە دەکات کە ئیبن بەتوتەی عەرەبیش دەڵێت: (کە چومە موسڵ، خەڵکەکەی بە زمانێک قسەیان دەکرد کە عەرەبی نەبوو). جگە لەوانەش چەندان چاوگی تریش ئاماژە بەم ڕاستیانە دەکەن.

دوای ئەوەش وەک لەبەرچاوان دیارە، هەر لەوکاتەی دەوڵەتی ئێراقی لەنێو ئەم چوارچێوەیەی ئێستای سنووربەندکراوە، حکومەتە عارەبییەکانی ئێراق، بێهەدادان لەخەمی بەعارەبکردنی ناوچەو شارەکانی کوردستاندا بووینە. تاوای لێهات بەشێکی زۆر لە کوردان ناچار دەکرانو هاندەدران ببنە عارەب – سەردەمێک کورد بەچارەگە دینارێک، دەکرا بە عارەب (مەبەست لەنووسینی داواکارییەکو کڕینی پوولێکی 250 فلسییە لەپێناوی گۆڕینی نەتەوەی خۆی لە کوردەوە بۆ نەتەوەی عارەب بەگوێرەی بڕیارە بێ شەرمییەکەی بەناو ئەنجومەنی سەرکردایەتی شۆڕشەکەی سەددامو بەعس، ژمارە (199) لە 6.9.2001دا، کە دەبوایە کوردەکان داواکارییەک پێشکەش بکەن بۆ گۆڕینی نەتەوەی خۆیان بۆ عارەب، سەدامو بەعس ئەو کارەیان ناو نابوو راستکردنەوەی نەتەوە)!!!

دوای ئەم هەموو ڕاستیە مێژووییانە جێگەی داخو سەرسوڕمانە دەمڕاستانی کوردی ئەمڕۆ وەک هیچ لە (ئەلف و بێی) مێژوو و جوگرافیای نەتەوەکەو، وڵاتەکەیان نەزانن!!! دەڵێن موسڵ شارێکی عارەبییەو، - کەرکوک – هی هەموو ئەو نەتەوانەیە کە لەسەری دەژین!!

تێبینی: ئەم ووتارەم لەڕۆژی پێنجشەممە 29.7.2004دا نووسیوەو، لەژمارە (167)ی ڕۆژنامەی میدیا، یەکشەممە 1.8.2004دا بڵاوکراوەتەوە، بەڵام لەبەرئەوەی چەند ڕۆژێک لەمەوبەر یەکێک لە فڕۆکەوانەکان بەناوی (ئەبو ئەحمەد) کە خۆی بەشداری کیمیابارانکردنی شاری هەڵەبجەو دێهاتەکانی تری کوردستانی کردبوو، لەبەرنامەیەکی ڕاستەخۆی کەناڵی (الفیحاء)ی عارەبە شیعەکاندا، دانی بەوەدانا کە کوردستان بەفەرمانی سەددامو داروودەستەکەی کیمیاباران کراوەو، فڕۆکەکانیش لە کەرکوک-ەوە هەڵساونو بۆمبی کیمیاوییان هەڵگرتووەو بەسەر شاری هەڵەبجەو گوندەکانی کوردستانیاندا باراندووە، هەروەها باسی ئەوەیکرد کە ناوی یەکە یەکەی فڕۆکەوانە بەشداربووەکانیش دەزانێت، بۆیە بەپێویستم زانی بۆ دووەمجار بڵاوی بکەمەوە بە هەندێک دەستکارییەوە.